

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Högskriften

Personaltidning för Högskolan i Jönköping • Nr 4 • 28 september 2009 • Årgång 19

Anita Hansbo, tf. rektor med rötterna i Gnosjö

Läs mer på sid. 4

HÖGSKOLAN
ERBJUDER ALL
PERSONAL
VACCINATION
MOT NYA INFLUENSAN
Läs mer på sid 15

4/09

11 000 studenter i höst
Den första prognoskörningen i antal registrerade studenter visar goda resultat och fyllda platser för Högskolan i Jönköping.

sid 5

**CeFEO välkomnar
gästprofessorer**
Professorer inom familjeföretagande från hela världen besöker CeFEO genom ett nytt program för gästprofessorer.

sid 7

**JTH ännu närmare
regionen**
I ett nytt långsiktigt projekt gör Tekniska Högskolan satsningar på nära samarbeten för regional tillväxt och utveckling.

sid 13

Fortsatt framgångsrik utveckling för Högskolan i Jönköping

Som alltid händer det mycket vid Högskolan i Jönköping. Vi har fler studenter här än någonsin tidigare. Höttermen är nu ordentligt i gång och det sjuder av aktivitet och knyts nya kontakter kring undervisningen och studenternas många andra verksamheter i samband med olika högskoleprojekt, kår- och föreningsverksamheter och på fritiden. Det är viktigt att studenterna inspireras till nya kunskaper såväl som etablerar ett rikt socialt liv här.

Stark utveckling av samverkan

Hälsohögskolan har i dagarna inlett sitt första besök av Paul Batalden, en av världens främsta forskare kring förnyelsen av hälso- och sjukvård, som adjungerad professor. Detta innebär ännu ett steg i utvecklingen av Bridging the Gaps, ett unikt samarbete med landstinget och ett projekt som även är gemensamt för samtliga fackhögskolor. Det är knappast någon slump att vi också på det här området redan fått en stark utväxling på vår nya organisation att förbereda och genomföra EU-ansökningar. Framgång på den sidan, liksom i fråga om internationella forskningsambitioner över lag, fordrar inspirerande och konstruktivt samarbete med framstående partners. I Bridging the Gaps samarbetar vi t.ex. med framstående Dartmouth Medical Institute, USA.

Stor betydelse har också vidareutvecklingen av våra andra unika projekt för att länka samman utbildningen, forskningen och det omkringliggande samhället. Tekniska Högskolan har i år mottagit Teknikföretagens prestigefulla pris som årets teknikutbildare i Sverige. Detta är frukten av många års välstrukturerade utveckling av ingenjörsutbildningen. Akademin för skolnära forskning som i dag knyter samman högskolan med cirka

Rektor Thomas Andersson

FOTO: PATRIK SVEDBERG

180 skolor i länets samtliga kommuner, och även kommuner utanför länet, utgör ett annat sådant dynamiskt och framåtsiktande initiativ. Detta kommer sannolikt att få mycket stor betydelse under de kommande åren när Högskolan för lärande och kommunikation måste förmå få med sig både andra fackhögskolor och vår omvärld i arbetet att möta de utmaningar den nya lärarutbildningen kommer att föra med sig.

Framstående evenemang

Samtliga fackhögskolor har under de senaste åren expanderat och etablerat än mer av en styrkeposition inom sina olika främsta områden vilket lett till, och kommer att försätta leda till, en rad spännande möjligheter. Förestående mycket framstående evenemang vid Internationella Handelshögskolan, såsom i medieekonomi och regional utveckling, utgör bara några exempel. Det informella EU-ministermöte vi stod som värd för i somras, det första under det svenska ordförandeskapet i EU utgör ett annat, och inom någon månad infaller en av Encell förberedd stor EU-konferens om livslångt lärande.

Flera framgångar under åren

Högskolan i Jönköping är unik i Sverige. I egenskap av fristående stiftelse har vi en unik roll som utvecklare och förnyare. Framgångarna har också varit betydande under de gångna åren. Vi har i flera avseenden haft en snabbare tillväxt än någon annan högskola i Sverige. Ekonomin i verksamheten som helhet har också varit stark de senaste fem åren. Vi har fått en betydande uppryckning av statsanslagen för både utbildning och forskning, också för den prestationsbaserade delen av forskningen som nu tillkommit. Ett resurstillskott som överstiger tilldelningen till nära nog samtliga andra lärosäten i landet, se årets budgetproposition den 21 september.

Det är ibland lätt att glömma framgångarna. Det finns alltid utmaningar som står för dörren. Entreprenörskap och förnyelse är inte lätt. "Not-invented-here"-syndromet lever i den bästa av organisationer. I all mänsklig verksamhet lever, och måste leva, både ansvarstagande och konstruktivt samarbete å ena sidan, och konkurrens och avståndstagande, å den andra. I långa loppet är det emellertid ansvarstagande och värnandet av det gemensamma bästa som måste ta överhanden, om en organisation med gemensamma intressen ska kunna fullfölja sin potential.

Resursfördelning – en nyckelfråga

Frågan om vilka resurser som finns att tillgå och hur de ska fördelas blir nära nog ofrånkomligen en nyckelfråga i sammanhanget. Med mer resurser kan mer åstadkommas och det är naturligt att varje del av verksamheten ligger på för att försvara sina intressen, likaväl som det är naturligt att Högskolan i Jönköping trycker på våra uppdragsgivare och partners, antingen det är i Stockholm, regionen eller i andra länder, om erforderliga

medel för att uppfylla våra ambitioner. Men tillgång på större resurser kan också få omvänd effekt. Resultatet kan bli att kostnaderna rusar eller att frågorna om hur de ska fördelas tar överhanden över det utvecklingsinriktade arbetet. Det är t.ex. välkänt i utvecklings ekonomi att mer resurser tenderar att bli en hämsko (a "curse") snarare än en välsignelse (a "blessing") för ett lands utveckling. Här utgör Sverige ett för många andra intressant exempel, och i vissa avseenden ett föredöme, som ett land vilket utifrån en stark resursbas men en av Europas fatigaste ekonomier för mindre än 200 år kommit att utvecklas till ett av världens rikaste länder med i princip de största framgångarna inom forskning och utbildning, även om också vi fortsatt erfar brister och har mycket att fortsätta arbeta med.

Till syvende och sist är det människorna det handlar om, i vilken riktning vår energi kanaliseras och hur vi samarbetar med varandra som blir

avgörande. Högskolan i Jönköping har enormt många duktiga medarbetare, finns i en speciell region och miljö med stor utvecklingskraft, har skördat stora framgångar och står inför fortsatt stora resurstillskott. Till de stora utmaningarna hör bl.a. att JTH-fonden inte kommer att kunna fortsätta inbringa större resurser mer än ett par år till vilket fordrar ett nytt upplägg för finansiering på den sidan. Andra utmaningar har att göra med utformningen av de strategiska satsningar som regeringen lanserat, vilkas inriktning stöttar de större och redan etablerade forskningsmiljöerna, och det redan nämnda införandet av den nya lärarutbildningen.

Tid att gå vidare

Efter fem år som rektor för Högskolan i Jönköping har det blivit tid för mig att gå vidare till andra uppgifter. De närmaste åren kommer jag att tillbringa utomlands med några spännande internationella uppdrag. Jag kommer

att sätta värde på att behålla en koppling till högskolan och göra mitt bästa för att fortsätta bistå utvecklingen när jag har möjlighet därtill. Jag är glad över att ha en så utmärkt kompetent person som högskoledirektör Anita Hansbo på plats som kan ta ansvaret som tillförordnad rektor tills ny rektor är tillsatt.

Eftersom detta är mina sista rektors rader vill jag ta tillfället i akt och tacka alla medarbetare för ett mycket gott arbete under de gångna åren. Jag önskar er lycka till i framtiden i ert arbete att bli inte bara ett av Sveriges bästa lärosäten, utan ett av världens bästa inom era fokusområden. Förändringar skapar alltid nya möjligheter och jag vet att Högskolan i Jönköping kommer att kunna fortsätta sin dynamiska utveckling i många år framöver.

THOMAS ANDERSSON | SEPTEMBER 2009

SUMMARY IN ENGLISH

Thomas Andersson will leave the post as President on 15 October 2009

The work with recruiting a new President has begun. The Foundation Governing Board has appointed a recruitment group and an electoral college will be elected. For more information about appointment of new President, please visit www.hj.se/eng/staff

Anita Hansbo Acting President as of 1 September

Anita Hansbo, is Acting President as of 1 September 2009. Anita Hansbo has been University Director at Jönköping University since 2007.

11,000 students at Jönköping University

So far, more than 10,600 students have registered for programmes and courses this semester. According to the Department for Student Services, the number of students will reach 11,000 since several courses will start later during the semester.

Minister for Elderly Care and Public Health at the School of Health Sciences

Maria Larsson, Minister for Elderly Care and Public Health, visited the School of Health Sciences on 7 September to learn more about the School's education and research within elderly care. During the

day, Maria Larsson met with Dean Gerd Ahlström, researchers and students.

Vaccination for all staff – the influenza type A

Jönköping University will offer all staff vaccination for the influenza type A(H1N1), after a request from Jönköping County Council and recommendations of the Swedish Agency for Government Employers. A group that will be in charge of planning the vaccination has been appointed, with Karolina Ganhammar, University Services, as project leader. Further information will come later.

Information about the influenza type A is available on www.hj.se/eng/staff

”En enorm energi genomsyrar hela organisationen”

Det har gått några veckor sedan Anita Hansbo 1 september tillträdde posten som tillförordnad rektor på Högskolan i Jönköping. Agendan är full och Anita Hansbo trivs på jobbet.

Hur beskriver du Högskolan i Jönköping?

– Verksamheten fungerar mycket bra och en enorm energi genomsyrar hela organisationen. Studenterna strömmar till, och inför nästa år ökar anslagen något och vi får fler utbildningsplatser.

Redan innan jag började arbeta här tyckte jag att det fanns en intressant och tydlig profil med internationalisering, entreprenörskap och samverkan. Nu kan jag bara bekräfta att det finns substans bakom marknadsföringen.

Vad har du förväntningar på tiden framöver?

– Jag är sedan tidigare bekant med arbetet på rektorsnivå i stort genom att jag har arbetat som Högskoledirektör här sedan 2007 och dessförinnan var vicerektor på Högskolan Väst. Samtidigt är det utmanande. Högskolemiljön är så levande och det händer nya saker hela tiden.

Det kommer att bli mycket jobb och det ser jag fram emot. Utöver det interna arbete som behövs så vill jag gärna arbeta för att ytterligare förbättra högskolans externa relationer och samarbeten, träffa samarbetspartners och höra om deras syn på framtiden.

Vad är aktuellt regionalt?

– Flera regionala samsamarbetsarenor är under stark utveckling. Högskolan samarbetar till exempel med landsting och kommuner för kvalitetsutveckling i vård och omsorg. Vi har startat en efterfrågad masterutbildning tillsammans med landstinget i Jönköping. Lärarutbildningen kommer att ändras

Foto: Patrik Svedberg

Anita Hansbo är sedan 1 september tf. rektor på Högskolan i Jönköping.

Kort om Anita Hansbo

UTBILDNING: Fil.dr matematik, Göteborgs universitet

FAMILJ: Make och tonåring hemma samt två utflugna barn.

BOR: I Björkudden utanför Jönköping

PÅ FRITIDEN: Jag och min familj bor sedan ett år i ett gammalt hus på lan-

det och där finns alltid något att göra. Vi har nyligen skaffat både hund och höns och jag gillar att ta några tag med lien i gräskanterna.

KURIOSA: ”Anita i Ingarp” är upp-vuxen i Gnosjö och kan tala redig småländska.

och vi behöver vidareutveckla det goda samarbete som redan finns med skolorna i regionen. Vi ska även fortsätta utveckla vårt samarbete med företag inom teknik och ekonomi riktad mot efterfrågan i små- och medelstora företag.

Nationellt?

– Det gäller att följa politiken, samt att analysera och förklara effekterna av det nya systemet för forskningsfinansiering. Det är viktigare än någonsin att få fram vårt budskap om att även de unga högskolorna behöver utveckla sin forsk-

ningsverksamhet, inte bara de gamla universiteten. På utbildningssidan ändras kvalitetskraven och inte bara examensrätter utan även resurser kopplas till kvalitet.

Internationellt?

– Högskolan arbetar just nu med att samordna organisationen för att hantera de nya avgifterna för studenter från länder utanför EU. Denna förändring är en utmaning. Den internationella utbildningsmarknaden är stor och växande, men Sverige är relativt okänt som utbildningsnation. **SOFIE SÄÄF**

Rektorsrekrytering

Rektor Thomas Andersson lämnar sin tjänst som rektor för Högskolan i Jönköping 15 oktober 2009. Arbetet med att rekrytera en ny rektor har påbörjats. Stiftelsestyrelsen har utsett en rekryteringsgrupp och en valförsamling kommer att utses. Mer information om rektorsrekrytering finns på www.hj.se under Personal.

Över 11 000 studenter på högskolan i höst

I den första prognoskörningen av antalet nya studenter pekar siffrorna uppåt. 10 637 studenter har registrerat sig på kurser och program. Och fler kommer det att bli enligt Studerandeenheten.

– Vi kommer att hamna över 11 000 studenter denna termin. Flera kurser startar senare i höst så vi vet att fler studenter kommer att registrera sig under september-december, säger Jan Johansson, utredare på Studerandeenheten, Högskoleservice.

Lägger man ihop siffrorna för fackhögskolorna blir det totala antalet 10 904. Men hur går det ihop med att 10 637 individer har registrerat sig? Jo, vissa av studenterna läser vid flera fackhögskolor.

– Bland annat många internationella

studenter läser program och kurser vid flera av fackhögskolorna, säger Jan.

Det höga antalet studenter på Högskolan för lärande och kommunikation beror på att de nätbaserade kurserna Digital bildbehandling och Fotografi – Visuell kommunikation är väldigt populära och har möjlighet att ta in många sökande.

Högskolan har ett uppdrag från staten att fylla platserna och för närvarande räknar man med att hamna på cirka 900 helårstudenter över uppdraget.

SOFIE SÄÄF

Antal registrerade studenter

14 september 2009

Hälsöhögskolan	1 987
Högskolan för lärande och kommunikation	4 496
Internationella Handelshögskolan	1 977
Tekniska Högskolan	2 444

Högskolans IT får beröm i revision - men vissa risker kvarstår

IT-verksamheten på hela högskolan var under våren föremål för nationell granskning i en IT-revision. På de allra flesta områden får högskolan höga betyg, men det finns också vissa kritiska punkter.

Högskolan får övervägande höga omdömen i IT-revisionen och visar på en väl fungerande verksamhet både jämfört med högskolans resultat från tidigare granskningar och jämfört med andra högskolor som deltog i denna revision. Bland annat sticker Helpdesk ut som en funktion med en god struktur som fungerar effektivt till en låg kostnad. Ett annat exempel är driften av stora centrala verksamheter som e-post, som fungerar mycket väl.

– Alla goda omdömen är ett kvitto

på att det stora arbete IT-service tillsammans med IT-samordnare på fackhögskolorna lagt ner de senaste åren verkligen har gett resultat, säger Stefan Henriksson, högskolans IT-chef.

Webben identifierad som en risk

Men vissa risker pekas också ut. En stor risk är enligt IT-revisionen att inaktuell information förekommer på högskolans webbplatser. Ett annat stort problem är att det publiceringssystem som används för webben är gammalt och saknar support om något skulle hända.

– Det är allvarligt. Det borde vara ett av högskolans mest prioriterade projekt just nu att köpa in ett nytt publiceringssystem säger Stefan.

Jämföra för att se förbättringar

– I revisionen har vi möjlighet att jämföra

oss med våra egna resultat från tidigare revisioner, med andra högskolor, och även med andra branscher utanför den akademiska världen.

IT-revisioner görs gemensamt för alla svenska högskolor ungefär vart femte år. Det är frivilligt för varje högskola att delta och i årets revision deltog sju högskolor. Konsultfirman som utför revisionen gör en riskanalys, en kostnadsanalys och en kvalitetsgranskning inom IT-verksamheten.

– Vi är glada för de goda resultaten, vår kvalitet har höjts avsevärt de senaste åren. Nu sammanställer vi konsultfirmans åtgärdsförslag gällande brister. Förslagen tar vi sedan vidare till högskolans IT-nämnd som beslutar vad nästa steg blir, vad som ska åtgärdas och hur, säger Stefan.

SOFIE SÄÄF

CeFEO välkomnar gästprofessorer i nytt program

Genom en donation från Henry och Sylvia Tofts stiftelse har CeFEO:s program för gästprofessorer nu kunnat starta. De närmsta åren kommer flera internationellt ledande forskare att besöka CeFEO som Toft Visiting Professor in Family Business Studies.

– Vi har goda erfarenheter sedan tidigare av att välkomna seniora gästforskare. Deras besök genererar ofta positiva spinoff-effekter. Det leder till nya samarbeten och kontakter för oss. Vår synlighet ökar i världen och vårt rykte sprids med dem, säger Leif Melin, professor och föreståndare för CeFEO.

Förhoppningen är att de nya kontakterna ska leda till gemensamma publikationer och projekt. Det bidrar också till en kompetensutveckling av forskarna inom CeFEO, inte minst doktoranderna.

– När vår första gästprofessor Pramodita Sharma var här gav hon till exempel feedback på våra unga forskares utkast till papers och hjälpte dem att komma vidare. Att som ung doktorand få ett personligt möte med en etablerad forskare vars namn man känner till och respekterar är inspirerande.

Delta i verksamheten

Programmet för Toft Visiting Professors är planerat att pågå de närmsta tre åren. Gästprofessorerna kommer att besöka CeFEO under kortare eller längre perioder vid ett eller flera tillfällen. I Jönköping ska de bidra till verksamheten på flera sätt.

– Vi vill att de håller minst ett seminarium varje gång de är här och vi vill också att de håller en workshop för våra doktorander. Om det dessutom finns tid och det passar kan de gästföreläsa för våra studenter på kandidat- och masternivå eller träffa praktiker under de frukost-

Leif Melin, CeFEO har positiva erfarenheter av att välkomna seniora gästforskare.

och lunchseminarier som vi anordnar regelbundet. Vidare förväntas de träffa olika CeFEO-forskare i individuella möten och utveckla samarbetsmöjligheter för framtiden.

Välkända kandidater

Flera kända namn inom familjeföretagsforskning har ansökt om att få komma till CeFEO som gästprofessorer och diskussioner pågår med ett par aktuella kandidater för våren 2010.

– Att de själva sökt till detta program och vill komma hit visar att vi är en intressant miljö också för de bästa. Pramodita, till exempel, ligger väldigt högt i den globala rankingen över vilka som

publicerar mest.

Tillsammans med Pramodita har Leif och Mattias Nordqvist, docent och biträdande föreståndare för CeFEO, ett större samarbete på gång. Trion har nyligen fått klartecken från det akademiska bokförlaget SAGE om att vara redaktörer för en handbok för studier i familjeföretagande.

Seminarie serie för praktiker

Donationen från Henry och Sylvia Tofts stiftelse kommer även att användas till en seminarie serie riktad till familjeföretagare kring frågor som är aktuella för dem.

TEXT: MARIE OLOFSSON
FOTO: PATRIK SVEDBERG

CeFEO, Centre for Family Enterprise and Ownership, vid Internationella Handelshögskolan är ett internationellt ledande forskningscenter för familjeföretags- och ägandefrågor, och för närvarande det största i Europa. Det grundades 2005 och har vuxit till ett genuint tvärvetenskapligt och internationellt center med mer än 25 forskare. CeFEO är verksamt inom forskning och utbildning riktad till yrkesverksamma och studenter. Mer information finns på www.ihh.hj.se/cefeo

”It’s the one place to be”

Så förklarar professor Pramodita Sharma varför hon ansökte om att bli Toft Visiting Professor in Family Business Studies vid CeFEO. I augusti var hon i Jönköping.

– CeFEO är välkänt och respekterat inom familjeföretagsforskning i hela världen. De senaste tio åren har till exempel tre avhandlingar av CeFEO:s doktorander fått ”NFIB Dissertation Award”, som delas ut av den ledande amerikanska organisationen för småföretagande. Det är ett bevis på att CeFEO är ett center av världsklass med konkurrenskraftig forskarutbildning och forskning, säger Pramodita.

Till vardags är hon professor vid John Molson School of Business, Concordia University i Kanada och även chefredaktör för Family Business Review, den ledande akademiska tidskriften för familjeföretagsforskning.

Samarbete med CeFEO

Förutom att Pramodita kände till CeFEO:s rykte har hon även träffat bland andra Leif Melin och Mattias Nordqvist, föreståndare och biträdande föreståndare för CeFEO, på konferenser runt om i världen samt arbetat med dem i olika globala projekt.

– Vi arbetar till exempel tillsammans i STEP, som är ett globalt forskningsprojekt inom familjeföretagsforskning där både Leif och Mattias har viktiga roller. Leif och jag ingår också i ett projekt kring utbildningsfrågor inför en konferens 2010 i Chicago.

Mångfald i forskningsmiljön

Det som Pramodita tycker är CeFEO:s styrka och som skiljer centrets forskning från det hon är van vid från Kanada är att forskare från flera discipliner forskar tillsammans.

– Det finns en stor volym och mångfald på forskningen här. Här samlas ekonomer, jurister och beteendevetare.

Pramodita Sharma är den första Toft Visiting Professor in Family Business Studies vid CeFEO

Att flera discipliner möts är inte så vanligt inom vårt område och det är fruktsamt.

Under sitt veckolånga besök i

»» **CeFEO är välkänt och respekterat inom familjeföretagsforskning i hela världen.**

Jönköping har Pramodita hållit i två seminarier och även haft chansen att samtala med doktorander och yngre forskare.

– För mig är det ett sätt att kunna ge något till de yngre forskarna som är i början av sin karriär. Vi har diskuterat olika projekt och jag har försökt att ge dem råd. Förhoppningsvis kommer det

att leda till projekt som kan leda till publikationer om ett par år.

Rekommenderar CeFEO

Pramodita har trivts i Jönköping och beskriver miljön som lugn, samtidigt som forskningen är progressiv. Hon kommer att rekommendera CeFEO och Internationella Handelshögskolan till unga forskare vid hemuniversitetet som vill till Europa.

– Internationella Handelshögskolan tillsammans med Bocconi i Italien är de två främsta inom familjeföretagsforskning i Europa med forskare som håller världsklass. Nu när jag har varit här vet jag att även stämningen är god.

Pramodita besöker CeFEO igen i december.

TEXT & FOTO: MARIE OLOFSSON

ÄLDRE I FOKUS:

Nya satsningar presenterades när minister besökte Hälsohögskolan

Framtidens demensvård och ny utbildning var några av punkterna på agendan när äldre- och folkhälsominister Maria Larsson besökte Hälsohögskolan den 7 september.

Besökets syfte var att ministern skulle få en inblick i Hälsohögskolans utbildning och forskning inom äldreområdet. Vd Gerd Ahlström presenterade bland annat två av Hälsohögskolans planer på nya satsningar inom äldreområdet.

Sveriges bästa demensboende

Den ena satsningen är ett projekt som initierats för att utveckla framtidens demensvård. I projektet samarbetar Hälsohögskolan med Gnosjö kommun och företaget CombiQ. Målet är att på sikt skapa Sveriges bästa demensboende i Gnosjö, där ökad teknikanvändning ska minska tvångsåtgärder i demensvården. I nuläget har man ansökt om pengar från Swecare, Vinnova och KK-stiftelsen för att kunna fortsätta projektet.

– Vi tror att det här kan bli något riktigt bra. Vinnova har redan visat intresse och jag har fått pengar från dem för att åka till Japan och berätta om idén på en konferens, säger Gerd Ahlström.

Ny yrkeshögskoleutbildning

Den andra satsningen är planerna på att starta en yrkeshögskoleutbildning med inriktning mot äldre. Utbildningen ska bestå av ett basblock i primär omvårdnad och etik som därefter byggs på med ett utbildningsblock där man väljer mellan inriktningarna Äldrepedagog och innovativ rehabilitering och Verksamhetsnära ledarskap och kvalitetsförbättringar.

– Vi har inte fått några nya platser för att starta utbildningen, men vi har fått medel för att kunna starta den, säger Gerd Ahlström.

Foto: Oskar Pollack

Äldre- och folkhälsominister Maria Larsson fick ta del av de senaste satsningarna inom äldreområdet när hon besökte Hälsohögskolan.

Forskning presenterades

Under ministerbesöket presenterades även forskning som bedrivs inom äldreområdet av professor Bo Malmberg, avdelningschef för Institutet för gerontologi samt ansvarig för forskningsmiljön Åldrande – livsvillkor och hälsa. Anna Dahl, som är sjunde doktoranden i tur att disputerar på Hälsohögskolan, presenterade några av resultaten från sin avhandling

som handlar om sambandet mellan BMI, kognitiv förmåga och demens.

Marie Ernsth-Bravell presenterade de utbildningsmöjligheter inom gerontologi som finns vid Hälsohögskolan i dag och ministern fick möjlighet att träffa studenter som läser geriatrik, psykogeriatrisk och sjuksköterskeutbildningen.

MARIE OLOFSSON

Åldrande - livsvillkor och hälsa

Hälsohögskolan har en av Europas mest omfattande forskning och utbildning inom äldreområdet.

Utbildning finns på alla akademiska nivåer från kurser inom grundutbildningar till avancerad nivå och internationell forskarutbildning.

Forskningen har en bred inriktning och sträcker sig från grundforskning på cellnivå till studier av äldre i ett kulturellt sammanhang.

Det finns också en direkt tillämpning genom kompetensutveckling och FoU-arbete inom vård och omsorg för äldre.

Övervikt i medelåldern försämrar minnet och tankeförmågan på äldre dar

Att övervikt ökar riskerna för hjärt- och kärlsjukdomar vet de flesta. Men visste du att din vikt i medelåldern även påverkar hur din minnes- och tankeförmåga kommer att vara när du blir äldre?

Hjärnan är i fokus för Anna Dahls, Hälsohögskolan, avhandling.

Tidigare studier har visat att personer som är överviktiga i medelåldern har en ökad risk för demens, men nu visar studier att också hjärnans funktioner påverkas negativt av övervikt i medelåldern, även bland dem som inte har någon demenssjukdom.

– Vi har kunnat se att de kognitiva funktionerna, alltså minnes- och tankeförmågan, försämras mer och snabbare hos personer som är överviktiga i medelåldern än hos personer som är normalviktiga i medelåldern. Ju högre BMI* personen har desto större blir försämringen, säger Anna Dahl, som den 25 september disputerade med avhandlingen “Body mass index, cognitive ability, and dementia – prospective associations and methodological issues in late life”.

Livsstil påverkar hjärnan

Minnes- och tankeförmågan beror till stor del på gener, men ungefär en tredjedel kan kopplas till miljö och livsstil. Till exempel har högre utbildning en

positiv inverkan och gör att den kognitiva förmågan behålls på en hög nivå även senare i livet. Övervikt, som Anna har valt att särskilt rikta in sig på, har en negativ inverkan.

– Vi kan inte riktigt säga vad det är som gör att övervikt påverkar hjärnan negativt. Det kan vara den ökade risken för hjärt- och kärlsjukdomar. Vi vet också att överviktiga människor har högre halter av inflammation i kroppen och kanske påverkar det hjärnan. Det går heller inte att utesluta att det finns ett samband som innebär att personer med lägre kognitiv förmåga oftare blir överviktiga.

Om det sistnämnda stämmer hoppas Anna kunna besvara i ett projekt som hon sökt finansiering för där hon ska följa upp cirka 600 män som 1959, när de var 20 år, genomgick en kognitiv testning och en stor medicinsk undersökning. Bland annat uppmättes deras längd och vikt vid födseln, vid 13- och 20-års ålder. Projektet bygger på ett avhandlingsmaterial som samlades in av docent Sven

Nilsson, hedersdoktor vid Högskolan i Jönköping som avled i våras.

Kan viktnedgång motverka demens?

I ett annat kommande projekt ska Anna tillsammans med en forskare vid University of California studera hur en persons utveckling av BMI under lång tid påverkar den kognitiva förmågan på ålderdomen och om det är skillnad mellan dem som ligger stabilt, fluktuerar, går ner eller ökar i vikt genom livet.

– Om viktnedgång hjälper vet jag inte, men jag vet att viktnedgång minskar risken för hjärt- och kärlsjukdomar som vi vet ökar risken för demens.

* BMI står för body mass index eller kroppsmasseindex och anger relationen mellan vikt och längd. BMI räknas ut genom att kroppsvikten i kilo delas med kvadraten av längden i meter (kg/m^2). 18,50 – 24,99 räknas som normalvikt, medan >25 är övervikt.

TEXT & FOTO: MARIE OLOFSSON

O-Ringen – en annorlunda praktikplats

Skog, kämpaglöd, svett – och väldigt mycket sladdar och kablar. I somras arrangerade studenter från Datanätteknikprogrammet på Tekniska Högskolan IT-kommunikationen på orienteringstävlingen O-Ringen.

Om du minns orienteringen från mellanstadiet kanske du kommer ihåg klämorna med piggar som man stämplade i en papperslapp vid varje kontroll. Så är det inte längre. Vid O-Ringen som arrangerades i Eksjö i juli deltog över 15 500 orienterare som alla hade var sitt litet chip som vid varje kontroll förde över information till en databas. Ett väl fungerande IT-nätverk är med andra ord mycket viktigt.

– Det var roligt att få använda alla kunskaper man fått i utbildningen och se att det fungerar, säger Daniel Wennberg, en av studenterna som hade O-Ringen som praktikplats i somras.

En del i utbildningen

Genom kontakter mellan O-Ringen och Tekniska Högskolan föddes idén om att studenter skulle kunna bygga och driva nätverket som en del i utbildningen,

För Peter och David innebär O-Ringen inte orientering över vidsträckt skogslandskap utan bland nätverk och kablage.

ett så kallat arbetsplatsförlagt projekt. Drygt ett år innan tävlingen startade förberedelserna.

– Vi hade en vision om hur vi tyckte att det skulle vara. Sedan gällde att implementera detta och sätta ihop ett faktiskt nätverk som fungerade som vi ville, säger studenten Peter Josefsson.

En utmaning som ger erfarenhet

Med hjälp av chip och databasen kunde man följa orienterarens bana, se tider för start, mål och stämplingar. Deltagarna kunde även via stationära datorer på plats och efter tävlingarna se resultaten online,

både sina egna och för till exempel en särskild klubb eller klass.

– En annan viktig del i nätverket var att rätt användare skulle komma åt rätt information. En del information var känsliga personuppgifter som inte skulle finnas åtkomligt för den vanliga användaren, säger Daniel.

– Det var en riktig utmaning. Praktikperioderna är värdefulla, man lär sig så mycket. Att ha driftat nätverket på O-Ringen är en bra erfarenhet att ha med i sitt CV, säger Peter.

TEXT & FOTO: SOFIE SÄÄF

Praktik positivt för både student och arbetsgivare

Den tvååriga utbildningen Datanätteknik innehåller flera perioder av arbetsplatsförlagt projekt där studenten praktiserar på en arbetsplats.

– O-Ringen är en annorlunda praktikplats och studenterna gjorde ett så bra jobb att det lutar åt att nästa årskull kommer att få göra om det under tävlingarna 2010, säger Erik Gunnarsson som är programledare för Datanätteknikprogrammet på Tekniska Högskolan

Knyta kontakter

De arbetsplatsförlagda projekten är bra sätt för både studenter och arbetsgivare att knyta kontakter. Vanliga praktikplatser är till exempel Husqvarna och Telia.

– Det är inte ovanligt att studenterna efter utbildningen anställs av företag där de haft praktik. Praktiken ger en förevisning om vilka de är och vad de kan, säger Erik.

Cisco Academy ger en fingervisning

Att Tekniska Högskolan är medlem i Cisco Academy ger också en fingervis-

ning för branschen vad studenterna kan. Cisco är en stor tillverkare av nätverksutrustning och deras sätt att konfigurera utrustning har mer eller mindre blivit standard.

– Att Tekniska Högskolan får utbilda och utfärda kurscertifikat inom Ciscos utbildningspaket är värt mycket för företag som vill anställa våra studenter. Högskolebetyg kan ibland vara svårt för en arbetsgivare att bedöma, Cisco certifierar dock lika över hela världen, säger Erik.

SOFIE SÄÄF

Nytt program på HLK – Personalprogrammet

Med start vårterminen 2010 ger Högskolan för lärande och kommunikation (HLK) ett nytt program – Personalprogrammet. Utbildningen vänder sig till den som är intresserad av att arbeta med personalfrågor, human resource (HR), och programmet har ett internationellt perspektiv för verksamhet på både svensk och utländsk marknad.

Programmet är treårigt och leder till en fil.kand.examen i pedagogik eller psykologi och ger både teoretiska och praktiska kunskaper. Studenterna får till exempel möta gästföreläsare från arbetslivet och en del av studietiden kommer att förläggas ute på ett företag, organisation eller myndighet. HLK ser kopplingen till arbetslivet som viktig och hoppas att studenterna under studietiden kommer att ha en yrkesverksam kontaktperson.

Internationellt perspektiv

I dagens samhälle är det viktigt att utbildningen har ett internationellt perspektiv och det har det nya Personalprogrammet. Studenterna förbereds för att arbeta såväl inom nationella som internationella organisationer och företag. Arbetsrätten tar upp ett EU-perspektiv och ett exempel på vad som studeras är arbetsförhållanden inom internationella organisationer.

Den verksamhetsförlagda praktiken kan göras antingen i Sverige eller utomlands. HLK kommer också att göra det möjligt att ersätta någon av programmet's terminer med relevanta studier utomlands.

Vill fånga nya studiegrupper

– Vi har utvecklat Personalprogrammet som ett led i vår strävan att diversifiera grundutbildningen och fånga upp nya studentgrupper, säger Sverker Johansson,

Foto: Patrik Svedberg

Nästa år startar det nya Personalprogrammet på HLK.

utbildningschef vid HLK. Programmets profilering bygger på våra styrkeområden inom livslångt lärande och internationalisering. Nationellt har liknande program ett gott söktryck och vi bedömer att vår profil ska vara attraktiv i en alltmer global arbetsmarknad.

En extern referensgrupp har deltagit i utvecklingen av det nya programmet. En av deltagarna har varit Mats Lindman, bland annat ordförande i HLK:s styrelse och tidigare personaldirektör för Saab-koncernen. Lindman har ett stort

intresse för personalfrågor och anser att människorna är den absolut viktigaste faktorn för framgång för ett företag. Det nya programmet har en tydlig inriktning mot lärande i arbetslivet och ett internationellt perspektiv vilka är två viktiga delar i HLK:s övergripande arbete.

Programmet startar vårterminen 2010 och har 30 platser. Sista anmälningssdag är 15 oktober.

LENA HALLDORF

Ett nytt kapitel i högskolans historia

Nu skrivs ett nytt kapitel i högskolans historia – högskolan har fått sin första kvinnliga tf. rektor.

Sedan dåvarande Lärarhögskolan blev Högskolan i Jönköping i samband med den statliga högskolereformen 1977 har högskolan haft sju rektorer/tf. rektor/vik. rektor. Nu har den åttonde tillträtt och det är en kvinna – högskoledirektör Anita Hansbo tillträdde den 1 september som tf. rektor fram till en ny rektor finns på plats. Lär mer om Anita Hansbo på sidan

Yngve Glennow, högskolans förste rektor

4 och på www.hj.se under Personal om hur rektorstillsättningen går till.

Yngve Glennow var högskolans första rektor och den som anställde mig som sin sekreterare 1978. En viktig milstolpe i högskolans historia är förhandlingarna med staten 1993/94 och övergången till stiftelsehögskolan 1 juli 1994. Och sedan dess har utvecklingen gått i en rasande fart. Högskolan har gått från cirka 3 000 studenter till att vi nu kommer att få över 11 000 studenter.

LENA HALLDORF

- **tf. 2009-**
Anita Hansbo
- **2004-2009**
Thomas Andersson
- **1994-2004**
Clas Wahlbin
- **1990-1993**
Lars Amtén
- **tf. 1990, tf. 1993-94**
Agne Boeryd
- **vik. deltid 1986-1988**
Nils Gruvberger
- **tf. 1982-1983, 1983-90**
Ingvar Törnqvist
- **1977-82**
Yngve Glennow

★ ★ ★ Goda omdömen efter EU-möten

★ ★ ★ **I juli var Högskolan i Jönköping platsen för det första informella ministermötet efter att Sverige övertog ordförandeskapet i EU. Hela arrangemanget gick som planerat och högskolan har fått motta beröm av de inblandade. Bland annat kom en mail från chefen för Sekretariatet för EU-möten...**

”Vi kan bara strö rosor över denna fantastiskt fina högskola och dess kompetenta och hjälpsamma personal. Ministermötet kunde inte ha fått ett bättre hem. Högskolan har alla förutsättningar att även i fortsättningen arrangera just denna typ och storlek av internationella möten.

Stort tack till er alla och säg till eleverna att de har anledning att vara stolta över sin högskola!”

Mårten Grunditz, Generalsekreterare, Sekretariatet för EU-möten i Sverige 2009

Kronprinsessan Victoria besökte mötet och hälsades välkommen av rektor Thomas Andersson, socialminister Göran Hägglund och äldre- och folkhälsominister Maria Larsson.

Foto: Marie Olofsson

LÄS MER PÅ WEBBEN

På högskolans webbplats hittar du bilder och information från EU-mötena: www.hj.se/eu

Ännu närmare samarbete mellan regionen och Tekniska Högskolan

Vad behöver små och medelstora företag i regionen? Vad kan högskolan erbjuda? Under de tre närmsta åren kommer Tekniska Högskolan (JTH) göra satsningar som ska stärka regionens näringsliv. Projektet kommer delvis finansieras med EU-medel.

Utbildningschef Jörgen Birgersson och fadderföretagsansvarig Elisabeth Berglund tror på samproduktion med företag i regionen.

– Vi talar om samproduktion, det är ännu starkare än samverkan, säger vice vd/utbildningschef Jörgen Birgersson när han talar om de nya satsningarna på JTH.

Effektiv samproduktion mellan högskola och näringsliv för regional tillväxt och utveckling – så heter det nya projekt som nu startas på JTH. Syftet är att JTH:s studenter, lärare och forskare ska stärka förmågan till produkt- och produktionsutveckling hos företag i regionen, särskilt små och medelstora företag. Det ska ske genom samproduktion av utbildning, forskning och utvecklingsarbete.

Projektet ska pågå i tre år och är ett så kallat ERUF-projekt som har fått ekonomiskt stöd från EU:s regionala utvecklingsfond.

JTH:s noder i fokus

JTH arbetar sedan tidigare med vad som kallas JTH:s noder, det vill säga kommunerna i Värnamo, Nässjö och Eksjö. Mellan noderna och JTH finns samarbetsavtal för utbildning, forskning och utvecklingsarbete.

Noderna är en del i det nya projektet. Genom att utveckla samarbetet med de

tre kommunerna når man nya kontakter med företag och förstärker sin trovärdighet i regionen. Med väl organiserade nätverk blir det lättare att hitta varandra och utveckla företagskontakter och efterfrågade utbildningar i företag, vilket är två viktiga områden JTH fokuserar på.

– Det nya projektet är en vidareutveckling av vad vi redan gör. Förhoppningen är att resultaten ska märkas genom samproduktion med regionen och dess företag på alla nivåer inom JTH:s verksamhet, säger Jörgen.

Fadderföretag ett steg längre

På JTH pågår sedan flera år ett nära samarbete med företag i regionen genom fadderföretag och praktikplatser för studenterna på grundutbildningen. Just nu finns över 500 fadderföretag på JTH.

– Genom företagskontakterna utvecklas relationer som ger chans till nya former av samarbeten. Vi eftersträvar ett ömsesidigt utbyte mellan oss och företagen där vi kan arbeta med projekt som är kopplade till vad ett visst företag önskar

och som samtidigt passar in i våra kurser och bidrar till utbildningen, säger Elisabeth Berglund, fadderföretagsansvarig.

Inom ramen för projektet ska bland annat JTH:s kontakter med små och medelstora företag struktureras, organiseras och utvecklas. Man vill även ta fadderföretagskonceptet vidare till utbildningar på avancerad nivå och genom doktorander, lärare och forskare utveckla och stärka samarbetet med näringslivet, det vill säga en ökad samproduktion.

– Masteruppsatser kan vara till nytta i företagen om de kan planeras och genomföras i samverkan. Doktoranderna behöver få en plattform att arbeta närmare företagen. Och näringslivsanknytningen för lärare är i kombination med forskningsanknytningen viktig för utbildningen, säger Jörgen.

Årets teknikutbildare 2009

Ingen har väl missat att det vid JTH:s entré sitter en stor banderoll med texten "Årets teknikutbildare 2009". Den utmärkelsen fick fackhögskolan i våras av Teknikföretagen för ett bra utbildningskoncept med långsiktigt samarbete med företag.

– En sådan utmärkelse sätter också press på oss att visa vad vi går för. Den satsning vi gör i regionen genom det nya projektet följer vårt koncept och fördjupar det ytterligare, säger Jörgen.

TEXT & FOTO: SÖFIE SÄÄF

Effektiv samproduktion mellan högskola och näringsliv för regional tillväxt och utveckling

Det nya projektet på JTH startade i somras, ska pågå under tre år och finansieras delvis med EU-medel. Målgrupp är näringslivet, särskilt små och medelstora företag; kommuner; studenter, lärare, forskare och annan personal vid JTH samt personal vid kunskapscentra i noderna Värnamo, Nässjö och Eksjö kommuner.

NOTISER NOTISER NOTISER NOTISER NOTISER NOTISER NOTISER NOTISER

Föreläsning på Knutpunkten

Foto: Jonas Lindkvist

Ara Abrahamian – viljan att vinna
Glädje och entusiasm är grundpelare i det Ara gör och står för, oavsett om han är entreprenör, elitidrottare eller...

Föreläsningen äger rum den 1 oktober kl. 16-18 i HJ-aulan. Anmäl dig på www.hj.se/knutpunkten

Läs om Ara Abrahamian på www.saj.se

Ny personalchef vid högskolan

Foto: Lena Halldorf

Maria Isaksson är ny personalchef för högskolan från och med 7 september 2009.

Läs mer om "hockeymorsan" i eNyhetsbrevet nummer 3 som du hittar under Personal på www.hj.se

Öppen föreläsning med Ibrahim Baylan

Ibrahim Bayland gästade Högskolan för lärande och kommunikation i början av september. I samband med besöket höll han en öppen föreläsning under rubriken "Lärande i skolan – framtidens lärande och lärarutbildning".

Ibrahim Baylan har tidigare varit skolminister i en socialdemokratisk regering och är idag Socialdemokraternas partisekreterare.

Foto: Marie Olofsson

Ett av landets tio bästa lärosäten

Högskolan i Jönköping hamnar bland de tio bästa i Sydsvenska Industri- och Handelskammarens rapport Högskole-rankingen 2009.

Läs mer på www.hj.se

Öppet Hus på HLK

För första gången arrangerar Högskolan för lärande och kommunikation Öppet Hus på hösten.

Lördagen den 3 oktober klockan 10-14 kommer det bl.a. att ges populärföreläsningar, rundvandringar och information om vårens kurser och det nya Personalprogrammet.

JTH:s utbildningskatalog nominerad

Det Svenska Publishing-Priset 2009 delas ut den 15 oktober i Stockholm. I kategorin Utbildningskataloger är Tekniska Högskolan i Jönköping nominerad.

I samma kategori är även Sveriges Lantbruksuniversitet, Tekniska Högskolan vid Linköpings Universitet och Campus Varberg nominerade.

På Grafiska Torget på Bok & Biblioteksmässan i Göteborg 24-27 september visas alla nominerade alster.

Svenska Publishing-Priset är en årlig tävling för tidningar, tidskrifter, böcker och andra trycksaker. Sedan 1990 delar Populär Kommunikation ut Svenska Publishing-Priset i ett antal kategorier inom tryckt kommunikation.

Juryen består av verksamma kommunikatörer som copywriters, forskare, grafiska formgivare, producenter, journalister och redaktörer.

Högskolan får 750 nya utbildningsplatser

Regeringen gör en tillfällig satsning på 10 000 nya utbildningsplatser. För Högskolan i Jönköping innebär det 750 nya högskoleplatser 2010.

Av de 10 000 högskoleplatserna som fördelats är det endast Uppsala universitet och Högskolan Dalarna som fått fler platser än Högskolan i Jönköping.

Pris till forskningsartikel

Professor Mats Granlund, HHJ, har tillsammans med medförfattarna, bl.a. HLK:s vd Eva Björck-Åkesson, tilldelats ACC's Editor's award för den mest betydelsefulla forskningsartikeln 2008.

Disputation vid Högskolan i Jönköping

Foto: IHH

Anna Gerson

Internationella Handelshögskolan

Disputerade den 24 augusti med avhandlingen "Compensation of Losses in Foreign Subsidiaries – A comparative study of the unilateral loss-compensation mechanisms in Austria and Denmark".

Fakultetsopponent var professor Bertil Wiman, Uppsala universitet.

HLK får beröm

Under 2007-2009 har Högskoleverket (HSV) genomfört en omfattande nationell granskning av alla utbildningar inom det pedagogiska fältet. 58 utbildningar har granskats på grund- och avancerad nivå och 41 på forskarnivå. Granskningen visar att HLK har hög kompetens inom pedagogikområdet.

När det gäller HLK får forskarutbildningen helt godkänt och forskningsmiljön omnämns som god med många publikationer – även i internationella sammanhang. Den skolnära forskning som bedrivs vid HLK lyfts fram som en kvalitetssäkring i lärarutbildning och dess betydelse för forskningsanknytning poängteras särskilt.

HLK:s vd Eva Björck-Åkesson säger i ett pressmeddelande att detta återigen visar att HLK håller en hög kvalitet.

Foto: IHH

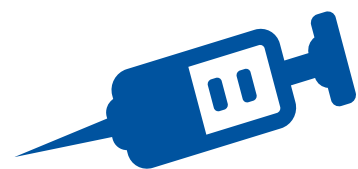
Pris för avhandling

Ekonomie Doktor Lucia Naldi, IHH, fick den 10 augusti ta emot "NFIB Dissertation Award 2009" i Chicago.

National Federation of Independent Business (NFIB) är den ledande amerikanska organisationen för småföretagande och delar årligen ut "NFIB Dissertation Award in Entrepreneurship and Independent Business". Lucia Naldi fick priset för sin doktorsavhandling "Tillväxt genom internationalisering: ett kunskapsperspektiv på små och medelstora företag".

Tidigare vinnare på IHH

2008 vanns priset av Alexander McKelvie, som också tog sin doktorsexamen vid Internationella Handelshögskolan, och hans handledare, professor Johan Wiklund, mottog samma pris för sin doktorsavhandling 1999. Under de senaste tio åren har alltså priset vunnits av forskare från Internationella Handelshögskolan tre gånger.

Vaccinering av all personal

Högskolan kommer att erbjuda all personal vaccination mot den nya influensan A(H1N1), efter förfrågan från Landstinget i Jönköpings län och rekommendation av Arbetsgivarverket. En projektgrupp som kommer att ha hand om planeringen kring vaccineringen har tillsatts med Karolina Ganhammar som projektledare. Ytterligare information kommer löpande.

Information om den nya influensan finns på www.hj.se/personal

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Högskriften

ISSN 1104-3687

Ansvarig utgivare:

Thomas Andersson

Redaktör: Lena Halldorf**Journalister:** Sofie Sääf, Marie Olofsson,**LAYOUTREDAKTÖR:** Kristofer Rask**Tryck:** ARK-tryckaren i Jönköping**Upplaga:** 1 300 ex.**Adress:** Högskolan i Jönköping

Högskriften, Box 1026

551 11 Jönköping

E-post: hogskriften@hj.se

Omslagsbild: Tj. rektor Anita Hansbo

Foto: Patrik Svedberg

Nästa nummer: 23 oktober**Manusstopp:** 9 oktober

Högskolan i Jönköping är en stiftelse* med tydliga profiler som präglas av entreprenörsanda, internationella relationer och samverkan med näringsliv och samhälle. Utbildning och forskning bedrivs inom fyra fackhögskolor:

- Hälsohögskolan
- Högskolan för lärande och kommunikation
- Internationella Handelshögskolan
- Tekniska Högskolan

* En av tre stiftelsehögskolor i Sverige med rätt att ge doktorsexamen, de andra två är Handels-högskolan i Stockholm och Chalmers.

Högskoleservice är högskolans serviceorganisation och driver gemensam verksamhet samt tillhandahåller infrastruktur, gemensamma system och gemensam information/marknadsföring.

Högskolan i Jönköping har ca 11 000 studenter, ca 800 anställda och omsätter ca 718 mnkr (2008).

Högskolans verksamhet och strategiska utveckling kan beskrivas med följande ledord:

- Fokusering och specialisering
- Intensiv samverkan i partnerskap globalt, nationellt, regionalt och lokalt inom forskning, utbildning och omvärldsrelationer
- Entreprenörskap, innovationer och kreativitet.

Jaha!

Det var det, det. Tänk att jag aldrig lär mig! Jag förstår det inte men nu har det hänt igen att jag har sett mina planer sakta försvinna i fjärran.

Första gången det hände var i samband med millennieskiftet som jag hade planerat att fira med champagne på Jönköpings Teater och som i stället blev ett halvhjärtat möte med Sankte Per. I år hade jag planerat en resa till Dubrovnik med goda vänner och resten av semestern skulle jag vara på landet som vanligt. Men vad blev det av det? Platt ingenting! Ett nybonat golv och en bruten lärbenshals satte stopp för mina planer i början av juni. I stället för att njuta av utlandsvistelsen hoppade jag omkring på kryckor hemma i lägenheten eller försökte ta mig fram på Jönköpings alla ojämna trottoarer med en rullator som stöd.

Lyckligtvis kunde jag vara på landet ett par veckor i augusti och det "räddade" min sommar trots att det varken blev någon målning eller bärplockning. Men jag fick andas "ren" lantluft, sitta i min solhörna och bara samla stillhet och solsken inför kommande stressiga och regntunga dagar.

Tyvärr kan jag inte lova att inte göra upp några planer för framtiden. Inte alls vis av skadan och som den obotliga optimist jag är, är hösten och vintern till vissa delar redan inplanerad. Och det fram till i februari – ingen nästa-vecka-planering utan flera månader framåt. Nu gäller det bara att hålla tummarna så att mina planer går i lås den här gången.

Jag har i alla fall hittat en positiv sak med mitt fall och min försenade arbetsstart efter sommaren. Det är att hösten inte blir så lång! Som bekant är jag ingen vän av hösten, det blir kallare och mörkare för varje dag som går och jag känner mig mer och mer nertryckt av mörkret. Vissa dagar kan vara ljuvliga med hög, klar luft och solsken men då vill jag vara på landet och känna hur stressen försvinner, beundra naturens sprakande färgspel och känna den speciella höstdoft. Många tycker om när det blir mörkare, kraven på aktiviteter minskar och man kan sitta inne och mysa och tända ljus.

Jag är helt tvärtom, jag behöver dagsljus och värme men behöver inte vara hyperaktiv för det. En bra bok i en skön solstol räcker gott för att jag ska njuta av tillvaron. Vilken tur i alla fall att vi alla är olika.

Att njuta av tillvaron tänker jag göra den 25 september och då handlar det om böcker, massor med böcker. Självklart ska jag besöka Bokmässan i Göteborg och som vanligt kommer jag nog hem med en kasse, modell större, full med allehanda böcker. Det är så härligt att gå runt bland alla böcker, lyssna på ett eller flera intressanta seminarier, man är på väg att säga hej till någon man möter när man kommer på "nej visst nej, det är ingen jag känner utan bara någon jag känner igen". En dag går fort men jag kommer att utnyttja tiden väl och får nog ingen tid över för att gå i affärer, något som också är en form av avkoppling och nöje.

Ett personligt dragplåster finns också på mässan för andra året i följd. Min bror kommer att vara i montern från Leksands folkhögskola och tillsammans med några elever visa handbokbindning, ett oerhört fascinerande hantverk som jag inte skulle ha tålamod att arbeta med. Det gäller att "ta tillfället i akt" att träffa Leif, det blir inte riktigt lika ofta som vi ses sedan han vid "mogen" ålder bytt jobb och tillsammans med min svägerska Birgitta flyttat tillbaka till Leksand.

Hösten är sakta på ingång, på morgonpromenaden till jobbet känns det lite kyligare och snart är det dags att börja med strumpor och en något varmare jacka. Häromkvällen märkte jag att det mörknar ganska tidigt så nu kommer min vanliga uppmaning – glöm inte reflexerna! Glöm inte heller att vara rädda om varandra och ta vara på den tid ni har.

Kram

